

**Warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty
pomocy finansowej
„Modernizacja gospodarstw rolnych”
PROW na lata 2014 – 2020**

Legislacja UE

- ▶ **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady EU Nr 1303/2013** z 17 grudnia 2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006
- ▶ **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1305/2013** z 17 grudnia 2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolnych na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (...) (uchylające rozporządzenie 1698/2005) – Rozporządzenie EFRROW
- ▶ **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1306/2013** z 17 grudnia 2013 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej , zarządzania ją i monitorowania (...) (uchylające rozporządzenie 1290/2005)
- ▶ **Rozporządzenie Delegowane Komisji Nr 807/2014** z dnia 11 marca 2014 uzupełniające rozporządzenie 1305/2013
- ▶ **Rozporządzenie wykonawcze Komisji Nr 808/2014** z dnia 17 lipca 2014 do rozporządzenia 1305/2013
- ▶ **Rozporządzenie wykonawcze Komisji Nr 809/2014** z dnia 17 lipca 2014 do rozporządzenia 1306/2013

Legislacja krajowa

Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. *o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020*

Rozporządzenie MRiRW z dnia 21.08.2015 r. *w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.*

Ustawa z dnia 27 maja 2015 r. *o finansowaniu wspólnej polityki rolnej*

Rozporządzenie MRiRW z dnia 13 lipca 2015 r. *w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Premie dla młodych rolników” w ramach poddziałania „Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 982)*

Komunikat Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 maja 2015 r. o zatwierdzeniu 12.12.2014 r. przez Komisję Europejską Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 <http://monitorpolski.gov.pl/mp/2015/541/1>

Rozporządzenie w sprawie zaliczek – projekt w pracach MRiRW

M04 - Działanie Inwestycje w środki trwałe

(art. 17 rozporządzenia EFRROW)

Działanie, poprzez poszczególne **poddziałania i typy operacji**, realizuje różne priorytety UE i cele szczegółowe oraz cele przekrojowe dotyczące środowiska, klimatu i innowacyjności, o których mowa w art. 5 rozporządzenia EFRROW.

Poddziałanie Działanie 4.1 - Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych

obejmuje trzy typy operacji:

- **4.1.1 Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000,**
- **4.1.2 Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN,**
- **4.1.3 Modernizacja gospodarstw rolnych**

w następujących **obszarach:**

- rozwój produkcji psziąt,
- rozwój produkcji mleka krowiego,
- rozwój produkcji bydła mięsnego,
- operacje związane z racjonalizacją technologii produkcji, wprowadzeniem innowacji, zmianą profilu produkcji, zwiększeniem skali produkcji, poprawą jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu.

Typ operacji Modernizacja gospodarstw rolnych

- realizuje cel szczegółowy 2a „Poprawa wyników gospodarczych wszystkich gospodarstw oraz ułatwianie restrukturyzacji i modernizacji gospodarstw, szczególnie z myślą o zwiększeniu uczestnictwa w rynku i zorientowania na rynek, a także zróżnicowania produkcji rolnej”.
 - **wszystkie realizowane operacje będą przyczyniały się do poprawy ogólnych wyników, tj. poprawy konkurencyjności i zwiększenia rentowności gospodarstwa rolnego w wyniku jego restrukturyzacji,**
 - część realizowanych operacji może prowadzić do osiągnięcia efektu ekonomicznego poprzez **inwestycje związane z racjonalizacją wykorzystania zasobów (np. woda, energia, wykorzystanie OZE) lub uwzględniać różnorodne aspekty dostosowań do zmian klimatu i zmniejszenia obciążeń dla środowiska.**
- Tym samym opisywany typ operacji wpisuje się pośrednio w priorytet 5 „Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym” oraz cele przekrojowe UE w zakresie środowiska i klimatu i innowacyjności (nowe kierunki produkcji, wprowadzenie nowych technologii lub zmiany organizacji produkcji) – monitoring i sprawozdawczość

Warunki przyznania pomocy

Beneficjenci „Modernizacja gospodarstw rolnych”

Pomoc przyznaje się:

- osobie fizycznej,
- osobom fizycznym, które wspólnie ubiegają się o pomoc, zwanym dalej „osobami wspólnie wnioskującymi”,
- wspólnikom spółki cywilnej
- osobie prawnej
- spółce osobowej w rozumieniu Kodeksu spółek handlowych

Pomoc przyznaje się rolnikowi, o którym mowa w art. 17 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 jeżeli:

- 1) jest **posiadaczem samoistnym lub zależnym**,
 - a) **gospodarstwa rolnego** w rozumieniu art. 55³ Kodeksu cywilnego (Dz.U. z 2014, poz 121, z późn. Zm.) obejmującego **co najmniej 1 ha i nie więcej niż 300 ha** gruntów ornych, sadów, łąk trwałych, pastwisk trwałych, gruntów rolnych zabudowanych, gruntów pod stawami lub gruntów pod rowami, lub
 - b) **nieruchomości służącej** do prowadzenia produkcji w zakresie **działów specjalnych produkcji rolnej** w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej „gospodarstwem”

osoba fizyczna – cd.

- 2) w gospodarstwie, którego jest posiadaczem, prowadzi **w celach zarobkowych** działalność rolniczą w zakresie produkcji zwierzęcej lub roślinnej, z wyłączeniem chowu i hodowli ryb i działalność ta nie jest prowadzona w celach naukowo-badawczych;
- 3) **kieruje gospodarstwem;**
- 4) jest **obywatelem** państwa członkowskiego **Unii Europejskiej;**
- 5) jest **pełnoletnia;**
- 6) ma **nadany numer identyfikacyjny** w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

Moment spełniania warunków przyznania pomocy

Warunki przyznania pomocy:

- posiadanie gospodarstwa,
- prowadzenie na terytorium RP działalności rolniczej w celach zarobkowych,
- kierowanie gospodarstwem,
- obywatel państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
- pełnoletniość,

powinny być spełnione co najmniej od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy

Nowe pojęcia – definicje w odniesieniu do osób fizycznych

Prowadzenie działalności rolniczej w celach zarobkowych - uznaje się, że rolnik będący osobą fizyczną prowadzi działalność rolniczą w celach zarobkowych, jeżeli w okresie 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy uzyskał przychód ze sprzedaży produktów rolnych w wysokości co najmniej 5 tys. zł udokumentowany fakturą VAT lub fakturą VAT RR, lub wydrukiem paragonu fiskalnego kas rejestrujących, lub dokumentacją podatkową podatku dochodowego od osób fizycznych.

Kierowanie gospodarstwem - uznaje się, że rolnik będący osobą fizyczną kieruje gospodarstwem, jeżeli ponosi koszty i czerpie korzyści w związku z prowadzeniem tego gospodarstwa i podejmuje wszelkie decyzje dotyczące jego prowadzenia

Pomoc może być przyznana osobom fizycznym, które wspólnie ubiegają się o pomoc (grupie rolników), zwanych „osobami wspólnie wnioskującymi”, jeżeli:

- 1) każda z nich spełnia warunki określone dla osób fizycznych;
- 2) zawarły pomiędzy sobą, w formie pisemnej, umowę, której czas trwania nie może być krótszy niż 7 lat od dnia złożenia przez te osoby wniosku o przyznanie pomocy, zawierającą w szczególności postanowienia dotyczące zasad wspólnego używania przedmiotu operacji oraz zakresu prac wykonywanych przez każdą z tych osób uwzględniającego zasoby i potrzeby gospodarstw tych osób;
- 3) realizacja takiej operacji wspólnie jest uzasadniona co najmniej organizacją i skalą prowadzonej działalności rolniczej.

W przypadku wniosku o przyznanie pomocy składanego przez osoby wspólnie wnioskujące wnioskowaną kwotę pomocy, podaje się z uwzględnieniem zakresu prac wykonywanych przez każdą z tych osób.

Tak więc wnioskodawca składając wniosek wspólny, kwotę pomocy o którą się ubiega, podaje z uwzględnieniem zakresu prac wykonywanych przez siebie przy wykorzystaniu przedmiotu operacji.

Pomoc przyznaje się na operację:

- zapewniającą **poprawę ogólnych wyników gospodarstwa w obszarze:**
 - a) rozwój **produkcji prosiąt**, w wyniku realizacji której nastąpi w gospodarstwie wzrost liczby loch do co najmniej 50 - zwanym **Obszarem A**, lub
 - b) rozwój **produkcji mleka krowiego**, w wyniku realizacji której nastąpi w gospodarstwie wzrost liczby krów mlecznych do co najmniej 25 - zwanym **Obszarem B**, lub
 - c) rozwój **produkcji bydła mięsnego** - zwanym **Obszarem C**, lub
 - d) związanym z **racjonalizacją technologii produkcji, wprowadzeniem innowacji, zmianą profilu produkcji, zwiększeniem skali produkcji, poprawą jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu** - zwanym **Obszarem D** ;

Warunki dla realizowanej operacji – cd.

- **obejmującą wyłącznie inwestycje związane bezpośrednio z działalnością rolniczą**, w tym również **przygotowaniem do sprzedaży** produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie (w przypadku gdy operacja jest związana bezpośrednio z działalnością rolniczą w zakresie produkcji zwierzęcej, operacja może obejmować wyłącznie inwestycje związane z produkcją zwierzęcą w zakresie zwierząt gospodarskich w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich);
- **uzasadnioną ekonomicznie**, w tym pod względem racjonalności jej kosztów;
- której **koszty kwalifikowalne, nie są finansowane z udziałem innych środków publicznych**;
- która nie spowoduje wzrostu produkcji, dla której **brak jest rynku zbytu**;
- spełniającą wymagania określone przepisami prawa mającymi zastosowanie do inwestycji realizowanych w ramach operacji;
- **której realizacja nie jest możliwa bez udziału środków publicznych (unikanie efektu *dead weight*)**

Warunki dla realizowanej operacji – cd.

Pomocy **nie przyznaje się na operację dotyczącą chowu drobiu, chyba że**

- **chów jest ekologiczny**, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylającym rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 (Dz. Urz. UE L 189 z 20.07.2007, str. 1, z późn. zm.) albo
- **operacja będzie polegała na zmianie sposobu chowu z nieekologicznego na ekologiczny.**

Warunki dla realizowanej operacji – cd.

Realizacja operacji przyczyni się **do poprawy ogólnych wyników gospodarstwa**, jeżeli ma na celu poprawę konkurencyjności i zwiększenie rentowności gospodarstwa oraz doprowadzi do wzrostu wartości dodanej brutto w gospodarstwie (**GVA**), **co najmniej o 10% w odniesieniu do roku** , w którym przypada dzień rozpoczęcia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy, w którym został złożony dany wniosek, **w okresie 5 lat** od dnia przyznania pomocy we **wszystkich obszarach wsparcia (A – D)**

Jeżeli operacja zostanie zrealizowana prawidłowo, w tym w zakresie zestawienia rzeczowego operacji, a warunek wzrostu GVA w gospodarstwie nie zostanie osiągnięty ze względu na czynniki zewnętrzne, których negatywnego wpływu na GVA gospodarstwa rolnik nie miał możliwości złagodzić, pomoc nie będzie podlegała zwrotowi – zapisy PROW

Warunki dla realizowanej operacji – cd.

Pomoc przyznaje się, jeżeli **wielkość ekonomiczna gospodarstwa (SO)** jest **nie mniejsza niż 10 tys. euro i nie większa niż 200 tys. euro.**

Są dwa przypadki gdy do tej kwestii podchodzić należy inaczej, tj.:

- I. W przypadku, gdy operację mają realizować osoby wspólnie wnioskujące, pomoc może być przyznana, jeżeli wielkość ekonomiczna gospodarstwa osoby wspólnie wnioskującej jest mniejsza niż 10 tys. euro, pod warunkiem, że:
 - 1) suma wielkości ekonomicznych gospodarstw osób wspólnie wnioskujących wynosi co najmniej 15 tys. euro;
 - 2) w wyniku realizacji operacji, w roku złożenia wniosku o płatność końcową, gospodarstwo każdej z tych osób osiągnie wielkość ekonomiczną wynoszącą co najmniej 10 tys. euro.

Warunki dla realizowanej operacji - wielkość ekonomiczna gospodarstwa

Wielkość ekonomiczna gospodarstwa jest ustalana na podstawie całkowitej rocznej standardowej produkcji gospodarstwa, wyrażonej w euro.

Całkowita roczna standardowa produkcja gospodarstwa jest ustalana na podstawie współczynników standardowej produkcji obliczonych zgodnie z metodologią Unii Europejskiej zawartą w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1242/2008 z dnia 8 grudnia 2008 r. ustanawiającym wspólnotową typologię gospodarstw rolnych (Dz. Urz. UE L 335 z 13.12.2008, str. 3, z późn. zm.).

(Biznesplan i wyliczanie SO)

<https://kalkulator-so.pl/>

Wielkość ekonomiczna gospodarstwa - grunty

Ustalając wielkość ekonomiczną gospodarstwa-oraz powierzchnię gospodarstwa

posiadanego przez rolnika, uwzględnia się grunty orne, sady, łąki trwałe, pastwiska trwałe, grunty rolne zabudowane, grunty pod stawami oraz grunty pod rowami, wchodzące w skład gospodarstwa w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy:

- 1) stanowiące przedmiot własności rolnika;
- 2) oddane w użytkowanie wieczyste rolnikowi;
- 3) które są dzierżawione z ZWR Skarbu Państwa lub od JST, na podstawie umowy dzierżawy zawartej na czas nieoznaczony albo na okres co najmniej 7 lat od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
- 4) które są dzierżawione od podmiotów innych niż wymienione powyżej, jeżeli umowa dzierżawy została zawarta:
 - a) w formie aktu notarialnego albo z datą pewną, oraz
 - b) na okres co najmniej 7 lat od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
- 5) do których rolnikowi przyznano jednolitą płatność obszarową na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, pomoc finansową w ramach działań obszarowych w ramach PROW 2007–2013, lub PROW 2014-2020, co najmniej w roku, w którym złożono wniosek o przyznanie pomocy, a jeżeli w danym roku nie przyznano jeszcze płatności lub pomocy, płatność lub pomoc została przyznana co najmniej w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

Wielkość ekonomiczna gospodarstwa – produkcja.

Przy ustalaniu wielkości ekonomicznej gospodarstwa bierze się pod uwagę:

- 1) **w przypadku produkcji roślinnej** – uprawy w plonie głównym w roku, w którym przypada dzień rozpoczęcia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy; za plon główny uznaje się uprawę, której okres wegetacji jest najdłuższy;
- 2) **w przypadku produkcji zwierzęcej** – stan średni zwierząt w roku, w którym przypada dzień rozpoczęcia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy.

Plan finansowy

Warunki dla realizowanej operacji – cd.

Pomoc przyznaje się, jeżeli:

- 1) operacja będzie realizowana **w nie więcej niż dwóch etapach** a wykonanie zakresu rzeczowego, zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji, w tym poniesienie przez beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji oraz złożenie wniosku o płatność końcową, nastąpi w terminie:
 - a) **36 miesięcy** od dnia zawarcia umowy – w przypadku operacji realizowanych w dwóch etapach,
 - b) **24 miesięcy** od dnia zawarcia umowy – w przypadku operacji realizowanych w jednym etapie– lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2023 r.;
- 2) złożenie wniosku o płatność pośrednią nastąpi w terminie 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy;
- 3) płatność końcowa będzie obejmować nie mniej niż 25% łącznej planowanej wysokości pomocy.

Warunki dla realizowanej operacji – cd.

W przypadku operacji obejmujących inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu:

- 1) pomoc przyznaje się, jeżeli:
 - a) **operacja będzie realizowana w nie więcej niż pięciu etapach**, przy czym część operacji obejmująca wyłącznie inwestycje niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu będzie realizowana w nie więcej niż 2 etapach i zgodnie z zasadami dla takich operacji
 - b) **złożenie pierwszego wniosku o płatność pośrednią nastąpi w terminie 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy**, przy czym złożenie pierwszego wniosku o płatność pośrednią w odniesieniu do części operacji obejmującej wyłącznie inwestycje niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu nastąpi w terminie 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy;
 - c) **wniosek o płatność będzie składany nie częściej niż co 6 miesięcy**,
 - d) **zakończenie realizacji operacji i złożenie wniosku o płatność końcową nastąpi w terminie 60 miesięcy** od dnia zawarcia umowy, lecz nie później niż **do dnia 30 czerwca 2023 r.**, przy czym złożenie ostatniego wniosku o płatność w odniesieniu do części operacji obejmującej wyłącznie inwestycje niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu nastąpi w terminach odpowiednio 24 lub 36 mieś.;
- 2) nie stosuje się przepisu dot. 25 % w ostatnim etapie

Koszty

Pomoc przyznaje się w formie refundacji części kosztów kwalifikowalnych, do których zalicza się koszty:

- 1) budowy, przebudowy, remontu połączonego z modernizacją budynków lub budowli wykorzystywanych do produkcji rolnej, w tym przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie;
- 2) zakupu lub związanych z umową leasingu, zakończonego przeniesieniem prawa własności, **nowych** maszyn, urządzeń, wyposażenia do produkcji rolnej, w tym przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, do wartości rynkowej majątku;
- 3) zakładania sadów lub plantacji **krzewów owocowych, gatunków owocujących efektywnie dłużej niż 5 lat**;
- 4) budowy albo zakupu elementów **infrastruktury technicznej** wpływających bezpośrednio na warunki prowadzenia działalności rolniczej;
- 5) ogólnych, które są bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją operacji;

Koszty kwalifikowalne – obszar A, B, C – Uwaga!!!

Pomoc przyznaje się w formie refundacji części kosztów

- związanych bezpośrednio z budową, modernizacją budynków inwentarskich, w tym ich wyposażaniem, lub
- adaptacją innych istniejących w gospodarstwie budynków na budynki inwentarskie, w tym ich wyposażaniem, lub
- budową lub modernizacją magazynów paszowych w gospodarstwach, w których jest prowadzona produkcja zwierzęca, w tym ich wyposażaniem, oraz
- kosztów ogólnych.

Koszty kwalifikowalne - szczegółowo:

- 1) **budowy, przebudowy**, remontu połączonego z modernizacją budynków lub budowli wykorzystywanych do produkcji rolnej oraz do przechowywania, magazynowania, przygotowywania do sprzedaży produktów rolnych (łącznie ze zlokalizowanymi w tych budynkach pomieszczeniami higieniczno-sanitarnymi) wraz z zakupem, montażem instalacji technicznej, wyposażenia, koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji;
- 2) **zakupu maszyn, urządzeń**, wyposażenia do produkcji rolnej, przechowalnictwa, suszenia, magazynowania, przygotowywania produktów rolnych do sprzedaży, w szczególności sprzętu do uprawy, pielęgnacji, ochrony, nawożenia oraz zbioru roślin, lub urządzeń do przygotowywania, przechowywania, czyszczenia, sortowania, kalibrowania, konfekcjonowania produktów rolnych, maszyn lub urządzeń do przygotowywania lub składowania pasz, maszyn lub urządzeń do pojenia, zadawania pasz, urządzeń do pozyskiwania lub przechowywania mleka;

Koszty kwalifikowalne - szczegółowo– cd.

- 3) **zakładania owocujących** efektywnie dłużej niż 5 lat, w tym koszty zakupu materiału szkółkarskiego przeznaczonego do założenia sadu lub plantacji krzewów owocowych, gatunków owocujących efektywnie dłużej niż 5 lat; w przypadku gatunków roślin uprawnych wymienionych w wykazie gatunków roślin, których odmiany podlegają rejestracji oraz których materiał siewny może być wytwarzany, oceniany i kontrolowany, ogłoszonym w obwieszczeniu, o którym mowa w art. 1 ust. 3 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. *o nasiennictwie* kosztem kwalifikowalnym jest zakup materiału siewnego kategorii kwalifikowany roślin sadowniczych lub materiału szkółkarskiego CAC;
- 4) **wyposażania pastwisk lub wybiegów dla zwierząt**, w szczególności koszty grodzenia lub budowy wiat;
- 5) **instalacji lub budowy budynków lub budowli, zakupu maszyn lub urządzeń służących ochronie środowiska**, w tym do składowania odchodów zwierzęcych lub odpadów, mycia lub czyszczenia sprzętu, oczyszczania ścieków powstających w wyniku prowadzonej działalności rolniczej lub służących poprawie warunków utrzymania zwierząt lub poprawie higieny produkcji,

Koszty kwalifikowalne -szczegółowo – cd.

- 6) **zakupu, instalacji lub budowy innych** niż wymienione w pkt 5 elementów infrastruktury technicznej wpływających bezpośrednio na warunki prowadzenia działalności rolniczej, w tym zakupu i instalacji urządzeń do pozyskiwania **energii ze źródeł odnawialnych**;
- 7) **zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania** służącego wsparciu prowadzonej działalności rolniczej;
- 8) **opłat za patenty lub licencje**;
- 9) **rat zapłaconych z tytułu wykonania umowy leasingu**, nieprzekraczające ceny netto nabycia rzeczy, o których mowa w pkt 2, jeżeli przeniesienie własności tych rzeczy na beneficjenta nastąpi w okresie realizacji operacji, lecz nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność końcową.

Do kosztów, o których mowa pkt 1–7, **zalicza się koszty transportu do miejsca realizacji operacji materiałów służących realizacji operacji oraz maszyn i urządzeń objętych operacją, a także koszty **montażu****

Koszty ogólne

- ❑ koszty w wysokości nieprzekraczającej **10%** pozostałych kosztów kwalifikowalnych,
- ❑ obejmujące koszty:
 - 1) przygotowania dokumentacji technicznej operacji w szczególności:
 - a) kosztorysów,
 - b) projektów architektonicznych lub budowlanych,
 - c) operatów wodnoprawnych,
 - d) ocen lub raportów oddziaływania na środowisko,
 - e) dokumentacji geologicznej lub hydrologicznej,
 - f) wypisów i wyrysów z katastru nieruchomości,
 - g) projektów technologicznych;
 - 2) sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego;
 - 3) związane z kierowaniem robotami budowlanymi;
 - 4) opłat za konsultacje, doradztwo na temat zrównoważenia środowiskowego i gospodarczego, w tym studia wykonalności.

Ponoszenie kosztów kwalifikowalnych:

W przypadku gdy wysokość kosztów kwalifikowalnych w zakresie danego zadania

ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji przekracza **wartość**

rynkową tych kosztów ustaloną w wyniku oceny ich racjonalności, przy

ustalaniu wysokości pomocy ARiMR uwzględni się wartość rynkową tych

kosztów.

Pomoc nie obejmuje w szczególności kosztów :

- 1) nabycia **nieruchomości**;
- 2) **nabycia maszyn tego samego rodzaju lub przeznaczenia jak rzeczy nabyte w ramach PROW 2007–2013**;
- 3) podatku od towarów i usług (VAT);
- 4) **nabycia rzeczy używanych**;
- 5) **leasingu zwrotnego**, kosztów związanych z umową leasingu, w szczególności **marży finansującego oraz ubezpieczenia**;
- 6) kosztów **dostosowania** do norm lub wymogów unijnych;
- 7) nabycia **zwierząt**;
- 8) kosztów poniesionych w związku z realizacją **inwestycji odtworzeniowych**;
- 9) zaopatrzenia gospodarstw rolnych **w wodę**, w tym budowy ujęć wody, zakupu urządzeń do uzdatniania, rozprowadzania lub magazynowania wody oraz nawodnień ciśnieniowych;
- 10) inwestycji budowlanych oraz inwestycji związanych z zakładaniem sadów lub plantacji krzewów owocowych, gatunków owocujących efektywnie dłużej niż 5 lat, innych niż położone na gruntach stanowiących własność lub współwłasność podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy lub przedmiot użytkowania wieczystego lub dzierżawy z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa lub od jednostek samorządu terytorialnego.

Refundacji podlegają koszty kwalifikowalne w wysokości poniesionej przez beneficjenta, nie więcej jednak niż:

1. **60% kosztów kwalifikowalnych** – w przypadku operacji realizowanej przez osoby wspólnie wnioskujące lub młodego rolnika
 2. **50% kosztów kwalifikowalnych** – w przypadku operacji innych niż wymienione w pkt 1
- i nie mniej niż 30% kosztów kwalifikowalnych.

Wysokość pomocy i limit pomocy

Wysokości limitu

Pomoc przyznaje się i wypłaca do wysokości limitu, który w okresie realizacji programu wynosi maksymalnie:

- 1) **500 tys. zł (dot. obszarów b-d)**, z zastrzeżeniem pkt 2 i 3,
- 2) **200 tys. zł** – w przypadku operacji obejmującej inwestycje niezwiązane bezpośrednio z budową, modernizacją budynków inwentarskich w tym ich wyposażaniem lub adaptacją innych istniejących w gospodarstwie budynków na budynki inwentarskie, w tym ich wyposażaniem lub budową lub modernizacją magazynów paszowych w gospodarstwach, w których prowadzona jest produkcja zwierzęca, w tym ich wyposażaniem (**dot. obszaru d**),
- 3) **900 tys. zł** – w przypadku operacji realizowanej w obszarze rozwój produkcji prosiąt (**obszar a**)

– na jednego beneficjenta i na jedno gospodarstwo.

Pomoc przyznaje się na operację o planowanej wysokości kosztów kwalifikowalnych **powyżej 50 tys. zł.**

Ilość wniosków

1. W jednym roku można **złożyć tylko jeden wniosek** o przyznanie pomocy **dotyczący danego gospodarstwa**.
2. W przypadku złożenia w jednym roku więcej niż jednego wniosku o przyznanie pomocy dotyczącego danego gospodarstwa, Agencja rozpatruje wyłącznie wniosek, który pierwszy wpłynął do Agencji. Na operacje objęte pozostałymi wnioskami Agencja nie przyznaje pomocy.
3. Przepisy te dotyczą również złożenia wniosku o przyznanie pomocy przez osobę występującą jako jedna z osób wspólnie wnioskujących.

Wniosek o przyznanie pomocy składa się

- w oddziale regionalnym Agencji właściwym ze względu na miejsce realizacji operacji,
- osobiście lub przez upoważnioną osobę, albo przesyłką rejestrowaną, nadaną w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu przepisów ustawy – Prawo pocztowe .
- za pośrednictwem biura powiatowego Agencji, znajdującego się na obszarze właściwości miejscowej oddziału regionalnego właściwego ze względu na miejsce realizacji operacji. Wniosek o przyznanie pomocy, złożony za pośrednictwem biura powiatowego Agencji, biuro powiatowe przekazuje niezwłocznie do właściwego oddziału regionalnego Agencji.

W przypadku osób wspólnie wnioskujących wniosek o przyznanie pomocy składa się w oddziale regionalnym Agencji właściwym ze względu na położenie gospodarstw osób wspólnie wnioskujących, przy czym jeżeli gospodarstwa tych osób są położone na obszarze więcej niż jednego województwa, wniosek składa się w tym województwie, w którym jest położona największa część tych gospodarstw.

Złożenie wniosku o przyznanie pomocy

W przypadku złożenia wniosku o przyznanie pomocy osobiście albo przez upoważnioną osobę bezpośrednio w oddziale regionalnym Agencji albo za pośrednictwem biura powiatowego Agencji, z chwilą złożenia wniosku **wydaje się potwierdzenie jego złożenia.**

W przypadku złożenia wniosku o przyznanie pomocy za pośrednictwem biura powiatowego, za dzień złożenia wniosku uznaje się dzień złożenia wniosku w biurze powiatowym Agencji.

W przypadku złożenia wniosku o przyznanie pomocy poprzez nadanie przesyłką rejestrowaną, nadaną w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, za dzień złożenia wniosku uznaje się dzień, w którym nadano przesyłkę.

Co zawiera wniosek o przyznanie pomocy?

Wniosek o przyznanie pomocy zawiera dane niezbędne do jej przyznania, w szczególności:

- 1) **numer identyfikacyjny podmiotu** ubiegającego się o przyznanie pomocy albo numer identyfikacyjny :
 - a) jego współmałżonka, jeżeli wyraził zgodę na nadanie mu tego numeru – w przypadku osoby fizycznej,
 - b) spółki cywilnej, której jest współnikiem – w przypadku wspólnika spółki cywilnej;
- 2) **dane podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy:**
 - a) imię i nazwisko albo nazwę,
 - b) miejsce zamieszkania albo siedzibę i adres,
 - c) numer identyfikacyjny w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON), o ile został nadany,
 - d) numer identyfikacyjny (PESEL),) – w przypadku osoby fizycznej, a jeżeli osoba ta nie posiada obywatelstwa polskiego – kod kraju, numer paszportu lub innego dokumentu tożsamości,
 - e) numer identyfikacji podatkowej (NIP) i numer w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS), o ile zostały nadane – w przypadku osoby prawnej i spółki osobowej w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych

Co zawiera wniosek o przyznanie pomocy? (2)

- 3) **wskazanie obszaru**, którego dotyczy operacja;
- 4) **informacje o kwalifikacjach zawodowych**– w przypadku operacji realizowanej przez młodego rolnika (kwalifikacje określono w rozporządzeniu dot. premii dla młodych rolników)
- 5) charakterystykę prowadzonej działalności;
- 6) opis planowanej operacji, w tym określenie miejsca jej realizacji, celów, zakresu i kosztów oraz określenie liczby zwierząt, jaka ma zostać osiągnięta w wyniku realizacji operacji w danych obszarach.
- 7) plan finansowy operacji;
- 8) informacje dotyczące gospodarstwa;
- 9) informację o załącznikach;

Co zawiera wniosek o przyznanie pomocy? (3)

- 10) oświadczenia podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy związane z pomocą;
- 11) zestawienie rzeczowo-finansowe operacji;
- 12) kwotę wnioskowanej pomocy;
- 13) informację o wpływie operacji na:
 - a) poprawę efektywności korzystania z zasobów wodnych w gospodarstwie,
 - b) poprawę efektywności wykorzystania energii w gospodarstwie,
 - c) zwiększenie wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w gospodarstwie,
 - d) redukcję emisji gazów cieplarnianych i amoniaku z rolnictwa w gospodarstwie.

Załączniki do wniosku:

Dotyczące **prowadzonej działalności rolniczej**, w tym gospodarstwa:

- **biznesplan na elektronicznym nośniku danych (CD lub DVD)**, opracowany na formularzu udostępnionym przez Agencję, oraz wydruk arkusza podsumowującego biznesplan;
- kopie dokumentów potwierdzających **osiągnięcie przychodu** z tytułu prowadzenia działalności rolniczej,
- kopia umowy spółki cywilnej – w przypadku gdy operacja będzie realizowana w ramach wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej
- kopia uchwały wspólników spółki cywilnej upoważniającej wspólnika tej spółki do złożenia wniosku w imieniu wspólników – w przypadku gdy operacja będzie realizowana w ramach wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej i wspólnik składa wniosek w imieniu wspólników;
- kopia dokumentu albo kopie dokumentów potwierdzających posiadanie samoistne lub zależne gospodarstwa, w którym będzie realizowana operacja, przy czym w przypadku posiadania samoistnego nieruchomości, dla której księga wieczysta jest prowadzona w systemie informatycznym, jest wystarczające podanie numeru księgi wieczystej.

Załączniki do wniosku:

Dotyczące **prowadzonej działalności rolniczej**, w tym gospodarstwa (2):

- kopię dokumentacji dotyczącej ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych – w przypadku podmiotów ubiegających się o przyznanie pomocy obowiązanych do prowadzenia ewidencji zgodnie z przepisami o podatku dochodowym od osób fizycznych lub przepisami o rachunkowości
- kopia dokumentacji dotyczącej wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych – w przypadku podmiotów ubiegających się o przyznanie pomocy obowiązanych do prowadzenia wykazu zgodnie z przepisami o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizycznej
- zaświadczenie wydane przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego potwierdzające wpis w ewidencji podatników podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej – w przypadku gdy podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy prowadzi produkcję w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej

Załączniki do wniosku:

Dotyczące realizowanej operacji:

- kopia umowy zawartej przez osoby wspólnie wnioskujące w przypadku osób wspólnie wnioskujących
- plan rozmieszczenia na terenie gospodarstwa budynków, budowli i plantacji wieloletnich oraz rzuty budynków służących do produkcji rolnej wraz z rozplanowaniem wewnętrznym – w przypadku operacji niedotyczącej wyłącznie zakupu maszyn lub urządzeń, które będą wykorzystywane wyłącznie poza budynkami i budowlami
- plan sprzedaży lub kopię umowy przedwstępnej sprzedaży całej produkcji wytworzonej w gospodarstwie w związku z realizacją operacji – w przypadku gdy w związku z realizacją operacji wzrośnie produkcja;
- kosztorys inwestorski – w przypadku gdy operacja obejmuje inwestycję polegającą na budowie, przebudowie lub remoncie połączonym z modernizacją
- opis zadań wymienionych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, sporządzony na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję – w przypadku operacji, w ramach której będzie realizowane co najmniej jedno zadanie niewymagające załączenia do wniosku kosztorysu

Załączniki do wniosku:

Dotyczące realizowanej operacji (2):

- kopia promesy umowy leasingu dotyczącej planowanego zakupu rzeczy wraz z harmonogramem spłat rat leasingowych z wyszczególnieniem części kapitałowej i części odsetkowej – w przypadku gdy operacja obejmuje inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu
- oświadczenie właściciela albo współwłaściciela gospodarstwa albo jego części o wyrażeniu zgody na realizację operacji, sporządzone na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję – w przypadku gdy operacja będzie realizowana w gospodarstwie niestanowiącym własności podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy albo stanowiącym współwłasność tego podmiotu i nie dotyczy wyłącznie nabycia rzeczy ruchomych, które nie wymagają instalacji;
- oświadczenie współposiadacza gospodarstwa o wyrażeniu zgody na ubieganie się o przyznanie pomocy przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, sporządzone na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję – w przypadku gdy operacja będzie realizowana w gospodarstwie stanowiącym przedmiot współposiadania

Załączniki do wniosku:

Dotyczące realizowanej operacji (3):

- oświadczenie współposiadacza nieruchomości wchodzącej w skład gospodarstwa o wyrażeniu zgody na ubieganie się o przyznanie pomocy przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, sporządzone na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję – w przypadku gdy operacja będzie realizowana w gospodarstwie, w skład którego wchodzi nieruchomość będąca przedmiotem współposiadania;
- kopia projektu budowlanego – w przypadku gdy operacja obejmuje inwestycję polegającą na budowie, przebudowie lub remoncie połączonym z modernizacją;
- kopie ostatecznych pozwoleń, zezwoleń lub innych decyzji, których uzyskanie jest wymagane przez odrębne przepisy do realizacji inwestycji objętych operacją, a także kopie innych dokumentów potwierdzających spełnienie określonych w odrębnych przepisach warunków realizacji inwestycji objętych operacją – w przypadku gdy w ramach operacji będą realizowane tego typu inwestycje
- zaświadczenie wystawione przez powiatowego lekarza weterynarii potwierdzające spełnianie wymagań w zakresie higieny i warunków utrzymania zwierząt – w przypadku gdy operacja jest związana z produkcją zwierzęcą;

Załączniki do wniosku:

Dotyczące realizowanej operacji (4):

- kopia umowy na dostawę produktów, których dotyczy operacja, zawartej na okres co najmniej jednego roku poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy z podmiotami mającymi miejsce zamieszkania albo siedzibę na obszarze województwa świętokrzyskiego – w przypadku operacji realizowanych w tym województwie

Załączniki do wniosku:

Dotyczące podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy :

- kopia wniosku o wpis do ewidencji producentów, której mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, jeżeli podmiotowi ubiegającemu się o przyznanie pomocy, jego małżonkowi, spółce cywilnej, której jest współnikiem, nie został nadany numer identyfikacyjny, a w przypadku składania wniosku o wpis tego podmiotu do tej ewidencji łącznie z wnioskiem o przyznanie pomocy – oryginał wniosku;
- kopia dokumentu tożsamości – w przypadku gdy podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy jest osobą fizyczną albo współnikiem spółki cywilnej będącym osobą fizyczną
- kopia dokumentu albo kopie dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji zawodowych – w przypadku operacji realizowanej przez młodego rolnika;
- informacja o numerze rachunku bankowego podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy – w przypadku gdy podmiot ten ubiega się o zaliczkę

Załączniki do wniosku:

Dotyczące **podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy (2):**

- kopie dokumentów potwierdzających uczestnictwo podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy w unijnym systemie jakości, o którym mowa w art. 16 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1305/2013-lub krajowym systemie jakości, o którym mowa w art. 16 ust. 1 lit. b tego rozporządzenia, w ramach działania „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych” objętego Programem
- dokument potwierdzający członkostwo w grupie producentów rolnych lub organizacji producentów

Załączniki do wniosku– cd.

Agencja może wymagać również **innych dokumentów potwierdzających spełnienie warunków do przyznania pomocy.**

Kopie dokumentów dołącza się w formie kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez pracownika Agencji lub podmiot, który wydał dokument, lub notariusza.

Dopuszcza się aby kopie:

- dokumentacji dotyczącej ewidencji i wykazy środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych
- umowy zawartej przez osoby wspólnie wnioskujące

były potwierdzone przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy lub jedną z osób wspólnie wnioskujących.

Ustalanie kolejności przysługiwania pomocy

Ustalenie kolejności przysługiwania pomocy na podstawie złożonych wniosków

Pomoc przysługuje według kolejności ustalonej przez Agencję przy zastosowaniu kryteriów wyboru operacji

Kolejność przysługiwania pomocy jest ustalana na podstawie danych zawartych we wniosku o przyznanie pomocy oraz w dokumentach takich jak: biznesplan, projekt budowlany, umowy na dostawy produktów, dokumenty potwierdzające uczestnictwo podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy w unijnym systemie jakości lub krajowym systemie jakości, dokument potwierdzający członkostwo w grupie producentów rolnych lub organizacji producentów złożonych wraz z tym wnioskiem.

Jeżeli wniosek o przyznanie pomocy lub dołączone do niego dokumenty nie zawierają danych niezbędnych do ustalenia liczby punktów za dane kryterium, nie przyznaje się punktów za to kryterium.

Jeżeli dane zawarte we wniosku o przyznanie pomocy i dokumentach dołączonych do tego wniosku są **rozbieżne** punkty przyznaje się na podstawie danych zawartych w tych dokumentach.

Przyjmujemy, że :

- ustalając kolejność przysługiwania pomocy Agencja nie wzywa wnioskodawcy do uzupełnień/wyjaśnień
- punkty są przyznawane na podstawie zweryfikowanych danych

Ustalenie kolejności przysługiwania pomocy na podstawie złożonych wniosków

Kolejność jest ustalana od operacji, która uzyskała największą liczbę punktów, do operacji, która uzyskała najmniejszą liczbę punktów

W przypadku operacji o **takiej samej liczbie punktów**, o kolejności przysługiwania pomocy decyduje **kwota wnioskowanej pomocy**, przy czym pierwszeństwo w uzyskaniu pomocy ma operacja z niższą wnioskowaną kwotą pomocy.

W przypadku operacji o takiej samej liczbie punktów i kwocie wnioskowanej pomocy w przypadku podmiotów ubiegających się o przyznanie pomocy będących osobami fizycznymi, o kolejności przysługiwania pomocy decyduje, przy czym pierwszeństwo w uzyskaniu pomocy ma operacja realizowana **wiek osoby** przez osobę młodszą.

W przypadku wniosków o przyznanie pomocy, które zostały złożone w terminie, do oddziału regionalnego Agencji, który nie jest właściwy, pomoc przysługuje w kolejności ustalonej zgodnie z przepisami po wnioskach o przyznanie pomocy, dla których już ustalono kolejność zgodnie z tymi przepisami.

Kryteria wyboru operacji

Kryteria wyboru operacji:

- odrębnie ustanowione dla obszarów a, b, c i d
- dodatkowo odrębne w większości województw dla obszaru d,

O kolejności przysługiwania pomocy na operację w obszarze a – rozwój produkcji prosiąt, decyduje suma uzyskanych punktów przyznanych na podstawie następujących kryteriów wyboru:

- 1) jeżeli w wyniku realizacji operacji nastąpi wzrost średniej rocznej liczby loch w stadzie:
 - a) o co najmniej 10 sztuk i nie więcej niż 20 sztuk, przyznaje się 1 punkt,
 - b) powyżej 20 sztuk i nie więcej niż 30 sztuk, przyznaje się 2 punkty,
 - c) powyżej 30 sztuk i nie więcej niż 40 sztuk, przyznaje się 3 punkty,
 - d) powyżej 40 sztuk i nie więcej niż 50 sztuk, przyznaje się 4 punkty,
 - e) powyżej 50 sztuk, przyznaje się 5 punktów;
- 2) jeżeli w wyniku realizacji operacji średnia roczna liczba loch w stadzie będzie większa niż:
 - a) 100 sztuk i nie większa niż 200 sztuk, przyznaje się 1 punkt,
 - b) 200 sztuk i nie większa niż 300, przyznaje się 2 punkty,
 - c) 300 sztuk, przyznaje się 3 punkty;
- 3) jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy uczestniczy w unijnym systemie jakości, lub krajowym systemie jakości, w ramach działania „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych” – przyznaje się 2 punkty, z tym że w przypadku uczestnictwa w systemie rolnictwa ekologicznego – przyznaje się 4 punkty;
- 4) jeżeli wnioskodawca ma nie więcej niż 40 lat, przyznaje się 3 punkty;
- 5) jeżeli inwestycje służą ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu, przyznaje się maksymalnie 5 punktów.

O kolejności przysługiwania pomocy na operację w obszarze b- rozwój produkcji mleka krowiego, decyduje suma uzyskanych punktów przyznanych na podstawie następujących kryteriów wyboru

- 1) jeżeli w wyniku realizacji operacji nastąpi wzrost średniej rocznej liczby krów mlecznych w stadzie:
 - a) o co najmniej 10 i nie więcej niż 20 sztuk, przyznaje się 1 punkt,
 - b) powyżej 20 sztuk i nie więcej niż 30 sztuk, przyznaje się 2 punkty,
 - c) powyżej 30 sztuk i nie więcej niż 40 sztuk, przyznaje się 3 punkty,
 - d) powyżej 40 sztuk i nie więcej niż 50 sztuk, przyznaje się 4 punkty,
 - e) powyżej 50 sztuk, przyznaje się 5 punktów;
- 2) jeżeli w wyniku realizacji operacji średnia roczna liczba krów mlecznych w stadzie będzie większa niż:
 - a) 30 sztuk i nie większa niż 50 sztuk, przyznaje się 1 punkt,
 - b) 50 sztuk i nie większa niż 100, przyznaje się 2 punkty,
 - c) 100 sztuk, przyznaje się 3 punkty;
- 3) jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy uczestniczy w unijnym systemie jakości, lub krajowym systemie jakości w ramach działania „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych” – przyznaje się 2 punkty, z tym że w przypadku uczestnictwa w systemie rolnictwa ekologicznego – przyznaje się 4 punkty;
- 4) jeżeli Podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy ma nie więcej niż 40 lat, przyznaje się 3 punkty;
- 5) jeżeli inwestycje służą ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu, przyznaje się maksymalnie 5 punktów.

O kolejności przysługiwania pomocy na operację w obszarze c – rozwój produkcji bydła mięsnego, decyduje suma uzyskanych punktów przyznanych na podstawie następujących kryteriów wyboru

- 1) jeżeli w wyniku realizacji operacji nastąpi wzrost średniej rocznej liczby krów nieprzeznaczonych do produkcji mleka w stadzie:
 - a) o co najmniej 10 sztuk i nie więcej niż 20 sztuk, przyznaje się 1 punkt,
 - b) powyżej 20 sztuk i nie więcej niż 30 sztuk, przyznaje się 2 punkty,
 - c) powyżej 30 sztuk i nie więcej niż 40 sztuk, przyznaje się 3 punkty,
 - d) powyżej 40 sztuk i nie więcej niż 50 sztuk, przyznaje się 4 punkty,
 - e) powyżej 50 sztuk, przyznaje się 5 punktów;
- 2) jeżeli w wyniku realizacji operacji średnia roczna liczba krów nieprzeznaczonych do produkcji mleka w stadzie będzie większa niż:
 - a) 30 sztuk i nie większa niż 50 sztuk, przyznaje się 1 punkt,
 - b) 50 sztuk i nie większa niż 100, przyznaje się 2 punkty,
 - c) 100 sztuk, przyznaje się 3 punkty;
- 3) jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy uczestniczy w unijnym systemie jakości, lub krajowym systemie jakości, w ramach działania „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych” objętego programem – przyznaje się 2 punkty, z tym że w przypadku uczestnictwa w systemie rolnictwa ekologicznego – przyznaje się 4 punkty
- 4) jeżeli podmiot ubiegający się o jej przyznanie pomocy ma nie więcej niż 40 lat, przyznaje się 3 punkty;
- 5) jeżeli inwestycje służą ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu, przyznaje się maksymalnie 5 punktów.

Ustalenie kolejności przysługiwania pomocy na podstawie złożonych wniosków – pozostałe operacje , tzw. „obszar d”

- 1) w przypadku operacji dotyczącej budowy lub modernizacji budynków inwentarskich lub magazynu paszowego, punkty przyznaje się w następujący sposób:
 - a) jeżeli operacja obejmuje wyłącznie inwestycje dotyczące budowy lub modernizacji budynków inwentarskich lub magazynu paszowego, przyznaje się 5 punktów,
 - b) jeżeli koszty budowy lub modernizacji budynków inwentarskich lub magazynu paszowego stanowią co najmniej 50 % wszystkich kosztów operacji, przyznaje się 3 punkty;
- 2) w przypadku operacji związanej ze zwiększeniem skali produkcji rolnej, której realizacja wpłynie również na zwiększenie uczestnictwa w rynku, przyznaje się 1 punkt;
- 3) w przypadku operacji związanej ze zmianą profilu produkcji rolnej, której realizacja wpłynie również na zróżnicowanie produkcji rolnej w gospodarstwie, przyznaje się 1 punkt;
- 4) jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy uczestniczy w unijnym systemie jakości, lub krajowym systemie jakości w ramach działania „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych” – przyznaje się 2 punkty, z tym że w przypadku uczestnictwa w systemie rolnictwa ekologicznego – przyznaje się 4 punkty;
- 5) jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy ma nie więcej niż 40 lat, przyznaje się 3 punkty;
- 6) jeżeli inwestycje służą ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu, przyznaje się maksymalnie 5 punktów;

Ustalenie kolejności przysługiwania pomocy na podstawie złożonych wniosków

- wykaz rodzajów inwestycji ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu, a także sposób przyznawania punktów jest określony w załączniku do rozporządzenia.
- w przypadku **operacji realizowanej przez osoby wspólnie wnioskujące**, punkty przyznaje się w wysokości średniej arytmetycznej z liczby punktów przysługujących indywidualnie tym osobom z tym, że za inwestycje służące ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu punkty przyznaje się w podziale dla całej operacji
- **Agencja nie przyznaje pomocy, jeżeli na etapie usowania kolejności przyznano mniej niż:**
 - 1) 4 punkty – w przypadku obszaru A, B lub C;**
 - 2) 1,5 punktu – w przypadku obszaru D.**

Ustalenie kolejności przysługiwania pomocy na podstawie złożonych wniosków (2)

- Prezes Agencji, nie później niż w **terminie 90 dni** od dnia upływu terminu składania wniosków o przyznanie pomocy, podaje do publicznej wiadomości, informację o kolejności przysługiwania pomocy:

- w województwie mazowieckim i łącznie w pozostałych województwach – w przypadku naboru wniosków w ramach obszarów a–c;
- w województwie – w przypadku naboru wniosków w ramach obszaru d.

Jeżeli dane zawarte we wniosku o przyznanie pomocy mające wpływ na ustalenie kolejności przysługiwania pomocy ulegną zmianie, dokonuje się aktualizacji informacji o kolejności przysługiwania pomocy wyłącznie w przypadku, gdy z nowych danych wynika, że pomoc przysługuje w dalszej kolejności niż pierwotnie ustalona. Wówczas Informacja o kolejności przysługiwania pomocy, jest aktualizowana (nie rzadziej niż co 20 dni).

Agencja nie przyznaje pomocy również, jeżeli w wyniku zmian danych zawartych we wniosku o przyznanie pomocy mających wpływ na ustalenie kolejności przysługiwania pomocy, przyznano mniej niż:

- 1) **4 punkty** – w przypadku **obszaru A, B lub C**
- 2) **1,5 punktu** – w przypadku **obszaru D**

Dziękuję za uwagę.

mbereza@op.pl

tel. 721 595 145